

Ügyiratszám: NAIH/2015/1410/4/V.
Ügyintéző: dr. Tari István

Jelentés

A XIII. Kerületi Közzolgáltató Zrt.-nek a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítése során felmerült költségek megállapításával összefüggésben

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság), az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján vizsgálatot indított, mivel egy bejelentő a XIII. Kerületi Közzolgáltató Zrt. (a továbbiakban: Közzolgáltató) közérdekű adatigénylés teljesítésével kapcsolatos eljárását kifogásolta.

A bejelentő levelében előadta, hogy a KiMitTud adatigénylő rendszeren keresztül (http://kimittud.atlatszo.hu/request/parkfenntarto_kft_vel_ervenben) küldött adatigénylést a Közzolgáltató felé, mely a Parkfenntartó Kft.-vel a 2014. évben érvényben lévő három szerződés elektronikus másolatára irányult. A Közzolgáltató az összesen 85 oldalnyi dokumentumot jelentős terjedelműnek minősítette és erre való hivatkozással a szkennelésért oldalanként bruttó 38 Ft-ot, összesen 3 230 Ft-ot állapított meg költségtérítésként.

A Közzolgáltató a KiMitTud adatigénylő rendszeren 2015. február 12-én kelt levelében az adatigénylésért az Infotv. 29. § (4) bekezdésére hivatkozva állapított meg költségtérítést.

Az ügyben a Hatóság az egyértelmű jogsértés megállapítása miatt az Infotv. 56. § (1) bekezdése alapján felszólította a Közzolgáltatót, hogy az adatigénylésnek az igénylő által kívánt technikai eszközzel, illetve módon tegyen eleget. Kérte továbbá, hogy Közzolgáltató módosítsa a költségtérítés megállapítására vonatkozó szabályzatát a felszólításban foglaltaknak megfelelően.

A Közzolgáltató 2015. április 17-én kelt levelében az adatigénylés teljesítésével összefüggésben vitatta a Hatóság megállapításait, és ragaszkodott azon álláspontjához, hogy a szerződések kiadásáért költségtérítést állapítson meg. Megítélése szerint, bár az Infotv. csak lehetőségként említi a költségigények érvényesítését, a felelős gazdálkodás követelményének való megfelelést az szolgálja, ha minden esetben él e jogszabályi lehetőségével.

A Közzolgáltató nem fogadta el a Hatóság költségtérítésre vonatkozó állásfoglalását, és vitatta továbbá azt is, hogy a 86 oldalnyi dokumentum jelentős terjedelmű lenne. Ennek eldöntése megítélése szerint – a jogszabályi rendelkezések hiányában – az adatkezelő mérlegelési körébe tartozik. Az oldalankénti 38 Ft költségtérítési igény túlzó voltát is vitatta, mivel erre vonatkozóan a közbeszerzési előírások alapján beszerzett nyomdai termékek költségtételei szolgálnak alapul.

Az ÁFA körbe tartozás kérdéséről a Közzolgáltató álláspontja az, hogy a közfeladataihoz kapcsolódó valamennyi tevékenysége során is eleget kell tennie a rá irányadó ÁFA-s számla kiállítási kötelezettségnek, továbbá a közérdekű adatszolgáltatás költségeinek érvényesítése nem található az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: ÁFA tv.) 85. §-ban meghatározott adómentes tevékenységek között.

A Hatóság a felszólításában kifejtett, alább részletezett megállapításokat, érveket továbbra is fenntartja, és az Infotv. 58. § (2) bekezdés d) pontja alapján további intézkedésként, az Infotv. 59. § (3) bekezdése alapján jelentést tesz közzé a honlapján.

Az Infotv. 29. § (3) bekezdése értelmében az adatokat tartalmazó dokumentumról vagy dokumentumrészről, annak tárolási módjától függetlenül az igénylő másolatot kaphat. Az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv a másolat készítéséért – az azzal kapcsolatban felmerült költség mértékéig terjedően – költségtérítést állapíthat meg, amelynek összegéről az igénylőt az igény teljesítését megelőzően tájékoztatni kell.

Az Infotv. 29. § (4) bekezdés értelmében, ha az a dokumentum vagy dokumentumrész, amelyről az igénylő másolatot igényelt, jelentős terjedelmű, a másolat iránti igényt a költségtérítésnek az igénylő általi megfizetését követő 15 napon belül kell teljesíteni. Arról, hogy a másolatként igényelt dokumentum vagy dokumentumrész jelentős terjedelmű, továbbá a költségtérítés mértékéről, valamint az adatigénylés teljesítésének a másolatkészítést nem igénylő lehetőségeiről az igénylőt az igény kézhezvételét követő 8 napon belül tájékoztatni kell.

Továbbá az Infotv. 30. § (2) bekezdése értelmében az adatigénylésnek közérthető formában és – amennyiben ezt az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv aránytalan nehézség nélkül teljesíteni képes – az igénylő által kívánt technikai eszközzel, illetve módon kell eleget tenni. Ha a kért adatot korábban már elektronikus formában nyilvánosságra hozták, az igény teljesíthető az adatot tartalmazó nyilvános forrás megjelölésével is. Az adatigénylést nem lehet elutasítani arra való hivatkozással, hogy annak közérthető formában nem lehet eleget tenni.

Az Infotv. nem teszi kötelezővé költségtérítés megállapítását, hanem csak lehetőségként említi azt. Az információszabadság érvényesülését az szolgálja jobban, ha a közfeladatot ellátó szerv – amikor csak lehet – eltekint a költségtérítés megállapításától és/vagy az ezzel kapcsolatos igénye érvényesítésétől.

Az Infotv. szerinti adatigénylések teljesítésekor a Hatóság gyakorlata értelmében másolási költség alatt kizárólag az anyagköltség vehető figyelembe, a munkadíj, az energiaköltség és az amortizáció figyelmen kívül hagyandó, továbbá a kis terjedelmű másolatok igénylésénél lehetőség szerint el kell tekinteni a költségtérítés megállapításától.

Mivel a közfeladatot ellátó szerv köteles a közérdekű adatok kiadása előtt az abban szereplő személyes adatokat felismerhetetlenné tenni, a dokumentumok anonimizálása a másolással kapcsolatban felmerült költségnek minősül. Azonban ahogy az „egyszerű” másolat esetében, úgy az anonimizált másolat esetében is a költség fogalma szűken értelmezendő. Csak a másoláshoz (beleértve az anonimizálást is) szorosan kapcsolódó „anyagköltségek” számolhatók fel, továbbá a kis terjedelmű másolatok igénylésénél lehetőség szerint ez esetben is el kell tekinteni a költségtérítés megállapításától.

A közfeladatot ellátó szervnek a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjét rögzítő szabályzatot kell készítenie az Infotv. 30. § (6) bekezdése alapján, melynek többek között a költségtérítés mértékére és a fizetés módjára is ki kell térnie.

A közérdekű adatok megismerése iránti igény teljesítése nem tartozik ÁFA körbe az alábbiak okán:

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: ÁFA tv.) 2. §-a alapján a törvény hatálya a

- a) adóalany által – ilyen minőségében – belföldön és ellenérték fejében teljesített termékértékesítésére, szolgáltatásnyújtására,
 - b) terméknek az Európai Közösségen belüli egyes, belföldön és ellenérték fejében teljesített beszerzésére és
 - c) termék importjára
- terjed ki.

Az ÁFA tv. 5. § (1) bekezdése értelmében adóalany az a jogképes személy vagy szervezet, aki (amely) saját neve alatt gazdasági tevékenységet folytat, tekintet nélkül annak helyére, céljára és eredményére.

Az ÁFA tv. 6. § (1) bekezdése szerint gazdasági tevékenység: valamely tevékenység üzletszerű, illetőleg tartós vagy rendszeres jelleggel történő folytatása, amennyiben az ellenérték elérésére irányul, vagy azt eredményezi, és annak végzése független formában történik.

A XIII. Kerületi Közzolgáltató Zrt. azonban a közérdekű adatok teljesítésekor nem szolgáltatást nyújt, hanem az Alaptörvényben meghatározott alapvető jogból eredő kötelezettségét teljesíti. A Közzolgáltató továbbá nem gazdasági tevékenysége körében, üzletszerűen értékesíti a másolatokat, hanem lehetséges van a felmerült anyagköltségek megtérítését kérni az adatigénylőtől.

A másolás költsége tehát az Infotv. értelmében csak alacsonyabb lehet, mint a piaci ár, mert sem általános forgalmi adót, sem munkadíjat, sem energiaköltséget, sem amortizációs elemeket nem tartalmazhat.

Összefoglalva a Hatóság megállapította, hogy egy fővárosi kerületi önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaság esetében a 85 oldalnyi dokumentum nem minősül jelentős terjedelmű adatigénylésnek, és a megállapított bruttó 38 Ft/oldal költségtérítés pedig mindenképpen túlzó mértékű.

Amennyiben az adatigénylő a kért adatok szolgáltatásának teljesítését elektronikus úton igényli, úgy nem állapítható meg költségtérítés a Közzolgáltató részéről, illetőleg amennyiben az nem jár személyes és védett adatok megismerésével, úgy az igénylő élhet a szintén költségmentes betekintés lehetőségével is.

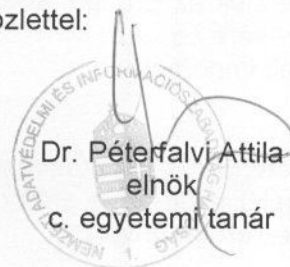
A fentiek értelmében a Hatóság álláspontja szerint egyértelműen megállapítható, hogy a kért szerződések miatt költségtérítés nem igényelhető. A Közzolgáltató közérdekű adatok teljesítésekor nem szolgáltatást nyújt, hanem az Alaptörvényben meghatározott alapvető jogból eredő kötelezettségét teljesíti, ezért nem esik az ÁFA tv. hatálya alá. Továbbá az elektronikus úton igényelt dokumentumokért nem állapítható meg költségtérítés.

A fentiekre tekintettel a XIII. Kerületi Közzolgáltató Zrt. mint közfeladatot ellátó szerv köteles lett volna költségtérítési igény nélkül teljesíteni az adatigénylést.

Bízom benne, hogy a fenti jelentés alkalmas lesz az ügyben az információszabadsághoz fűződő joggal összefüggő jogsérelem orvoslására és a jövőbeni hasonló jogsértések elkerülésére.

Budapest, 2015. május „29.”

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár